РАЗВОЈ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА НА УРБАНИСТИЧКОТО ПЛАНИРАЊЕ (ПРИСТАПИ)

РАЗВОЈ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА НА УРБАНИСТИЧКОТО ПЛАНИРАЊЕ (ПРИСТАПИ)

Методологијата претставува систем на користени методи и принципи (начини) за анализа и/или решавање на одредени проблеми поврзани со извесно подрачје или дискурс кој има сопствени знаења со интенција да ги надгради истите

Методологијата на урбанистичкото планирање треба да овозможи систем на постапки и начини (причини) за да го анализира или да го планира, проектира и обликува изградениот (градски) простор

РАЗВОЈ НА МЕТОДОЛОГИЈАТА НА УРБАНИСТИЧКОТО ПЛАНИРАЊЕ (ПРИСТАПИ)

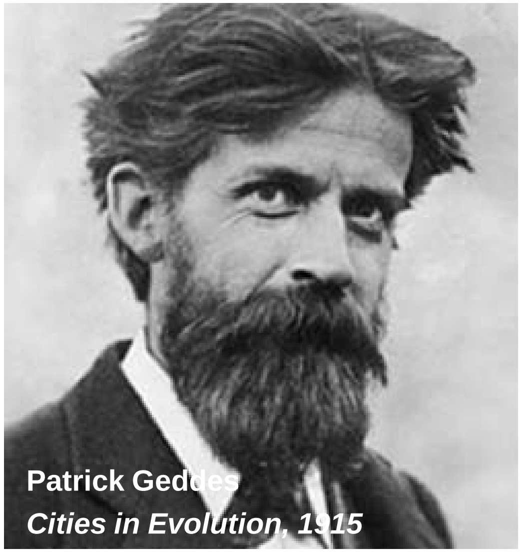

Го воведува терминот **регион** и **конурбација** во архитектурата и планирањето. Инсистира на поврзаноста на територијата, економијата и антропологијата со што го воведува аспектот на **интердисциплинарност** карактеристична за **социологијата**.

Го подразбира документирањето на развојот на градот, особено **фотографијата** како запис на промените. Оттаму, градот го доживува како **„жив организам“** кој постојано се адаптира секојпат поврзувајќи се со изградените структури од минатото.

А.
Patrick Geddes
Cities in Evolution, 1915

- **тријадата place, work, folk** – основа на истражувањето на градовите: социјални и културни карактеристики, состојба на средината и историски развој

- **истражувањето не може да биде статично:** постои континуум и единство на истражувањето, планот и остварувањето на планот

- **Планирањето** е детална и сеопфатна дисциплина која се базира на студии за местата, градовите и регионите

Б.
Marcel Poéte
Introduction a l'urbanisme, 1929

- **наспроти „банален функционализам“,** принципи на траење и „креативна еволуција“ како основа на самоорганизацијата и спонтаната морфогенеза на градот, при што старото (постојно) градско ткиво е основа за новите социјални потреби и индустриска реалност

- **урбанизмот е и наука и уметност:** правилна примена на архитектонски и инженерски техники само врз основа на научни податоци од економијата, географијата, историјата...

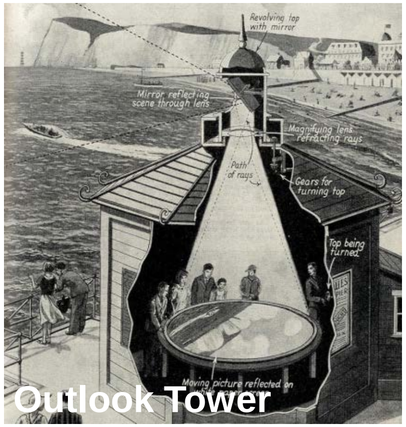

Outlook Tower

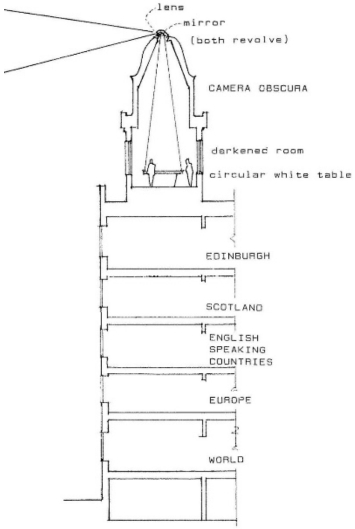

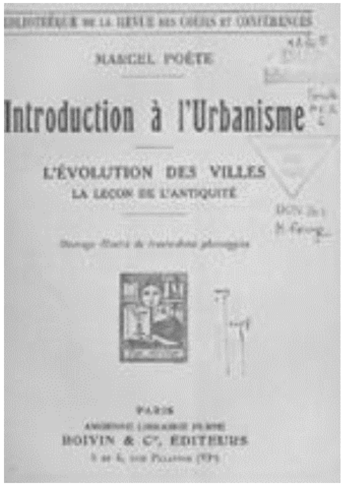
MARCEL POËTE

Introduction à l'Urbanisme

L'ÉVOLUTION DES VILLES
LA LEÇON DE L'ANTIQUITÉ

PARIS
BOIVIN & Cie, ÉDITEURS

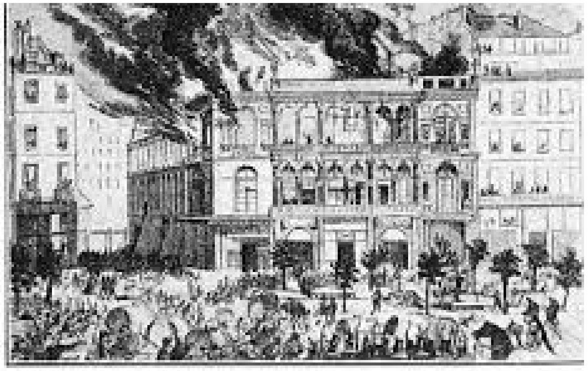
504. — Des établissements offrent une ampleur frappante tel le Bazar Bonne-Nouvelle, sur le boulevard de ce nom et dont on voit ici l'incendie (gravure, vers le milieu d XIXe siècle).

А.

Patrick Geddes

Cities in Evolution, 1915

Методолошки пристап на биолог

Системски приод

воопштување на поединечните истражувања, стремејќи се кон идеалот за издвојување на ограничен број променливи кои овозможуваат доаѓање до очекуван исход

тенденција: да се утврдат *закони и сеопфатно (холистичко) планирање*

Б.

Marcel Poéte

Introduction a l'urbanisme, 1929

Методолошки пристап на историчар

Историски приод

да се досегне секој конкретен процес во целата негова сложеност и несведлива оригиналност. (теорија на комплексификацијата: од релативна кон се́ поголема сложеност без можност за воопштување)

тенденција: да се утврдат *општи појави „монографски“ истражувања*

План за град

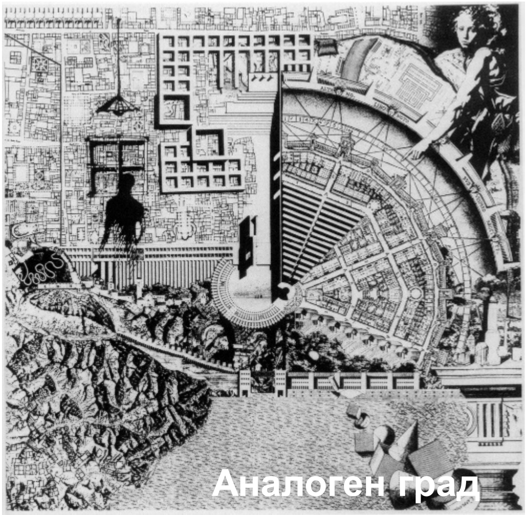

Аналоген град

Б.

Предност: Можноста да се објасни посебниот карактер и улогата на креативната акција и творештво

„Во изучувањето на градовите монографската работа, запознавањето со поединечните градски творби има првостепено значење. Доколку ги пренебрегнеме (овие специфичности н.з.), дури и во оние видови на стварноста што се најиндивидуални, најпосебни, најпривлечни, но затоа и најинтересни, на крајот ќе добиеме само вештачки и бескорисни теории“. Алдо Роси

Градот е „единствен, кумулативен, историски процес што ја добил формата низ еден ланец на индивидуални настани условени од случајностите на историјата и локацијата и од широкото влијание на културата, климата и економско-политичката структура“. Кевин Линч

А.

Предност: Можноста да ги интегрира во единствена целина сложените меѓузависности на различните градски системи

CIAM
дизајнерски пристап:
– анализа – креација – план

Патрик Гедес – истражување на градот и околниот регион (city region survey)

Патрик Аберкромби – мапирање на податоците за постојната состојба, истражување на минатото и сегашноста и проекција на идната состојба

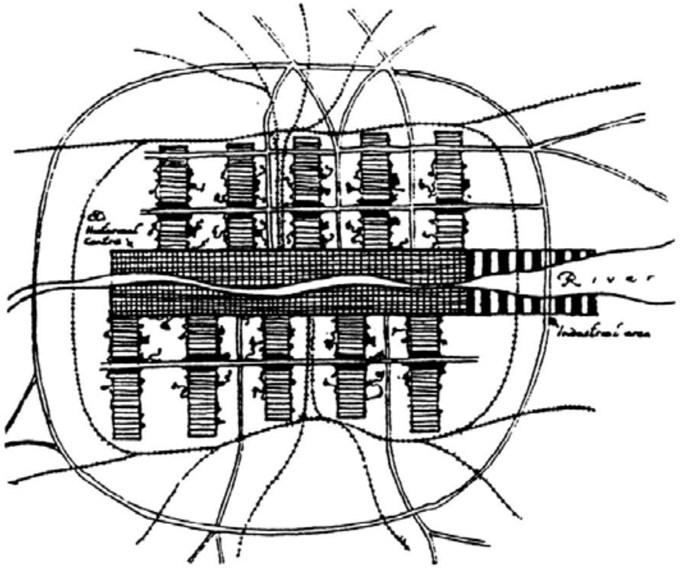

Групата МАРС 1933
(Modern Architecture Research Group)

План за Лондон, 1942 год.
- Анализа
- **Креација (концепт и идеја)**
- План

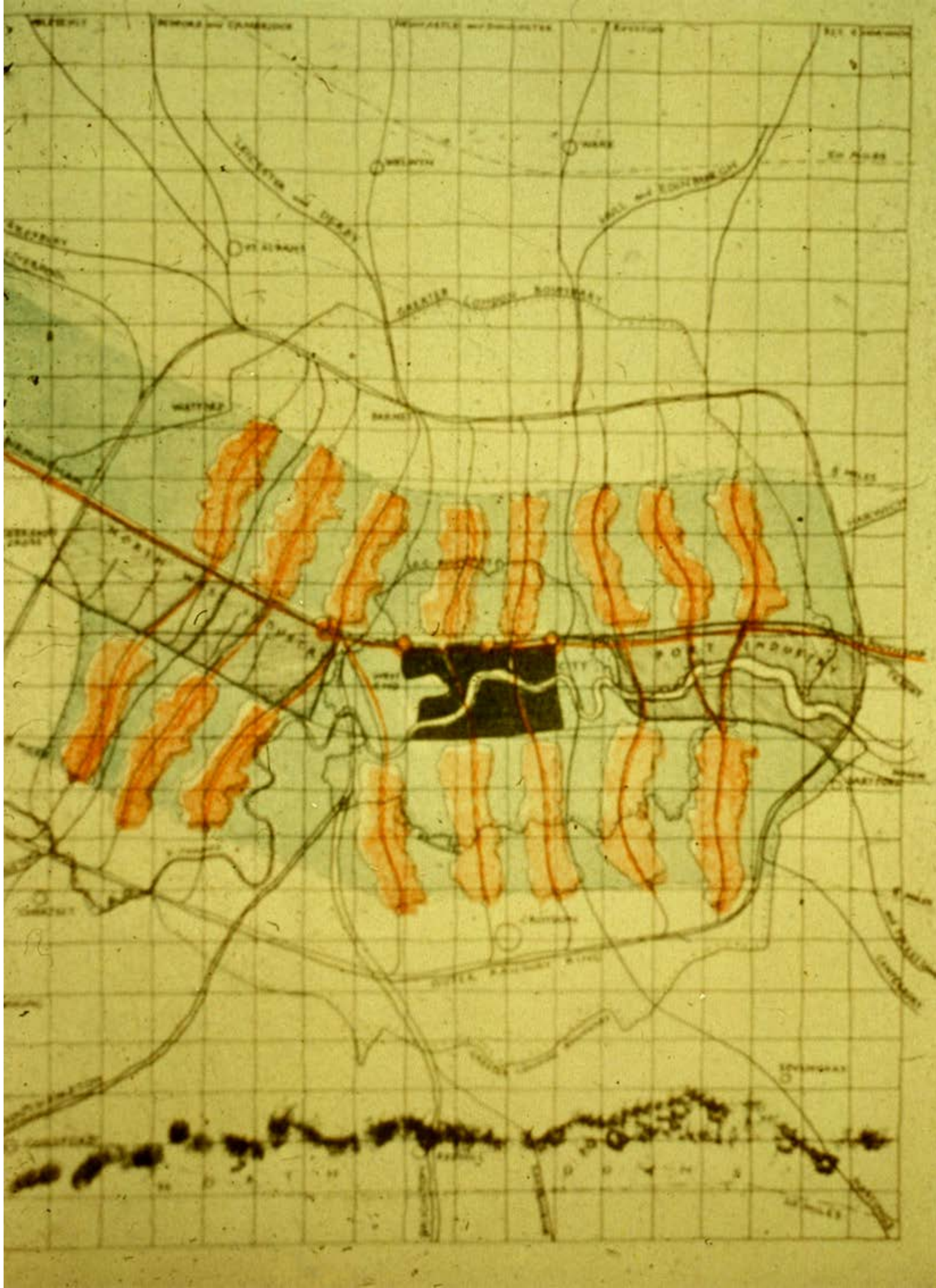

Патрик Аберкромби
(1879 – 1957)

Се планира радијален зелен појас околу Лондон во кој се ограничува ширење на градот. Планот предвидува ре-локација на 1 000 000 жители кои треба да се населат во околните сателитски градови (создавајќи конурбација)

План за метрополитенското подрачје на Лондон, 1944 год.

- **Анализа**
- Креација (концепт и идеја)
- **План**

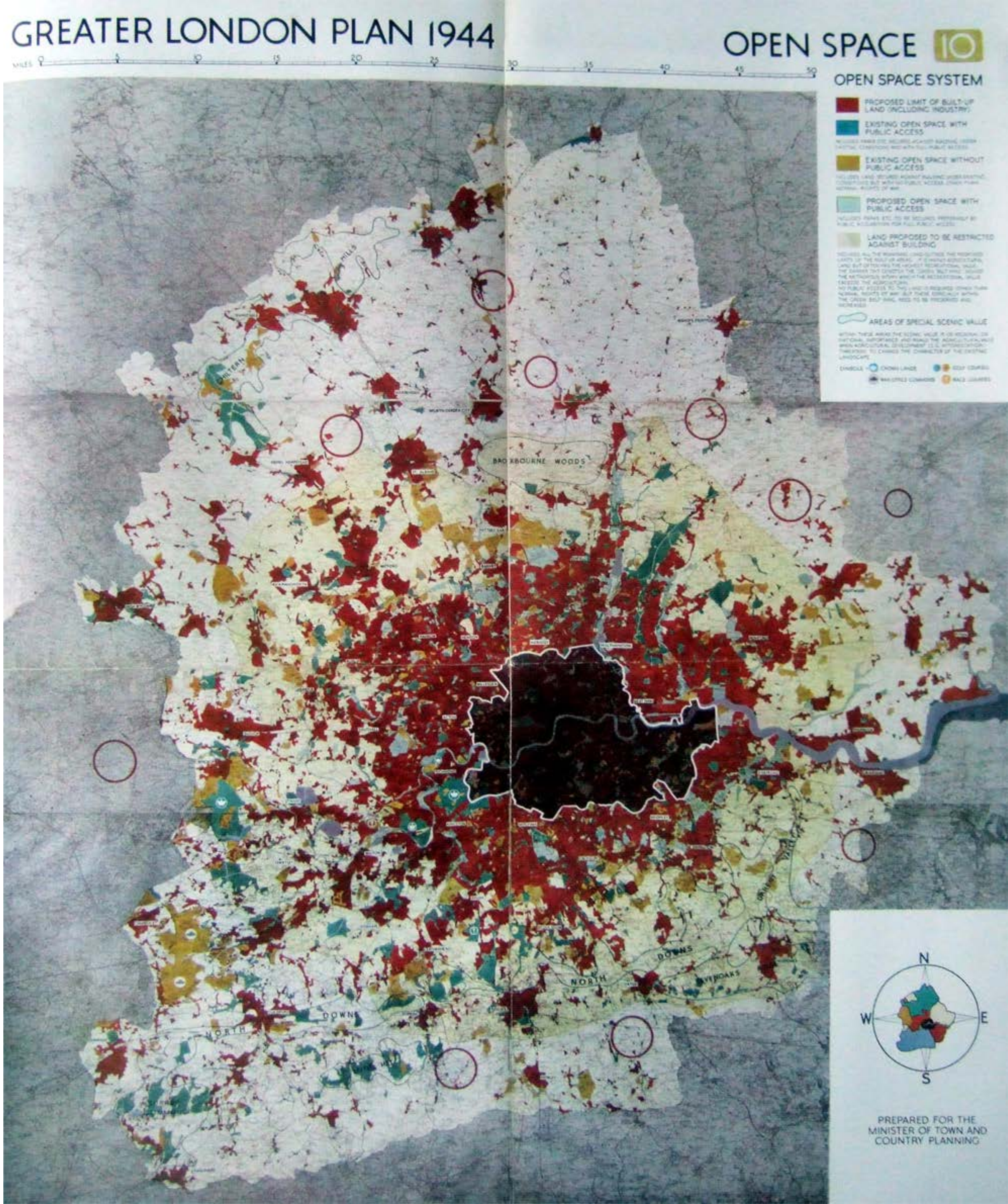

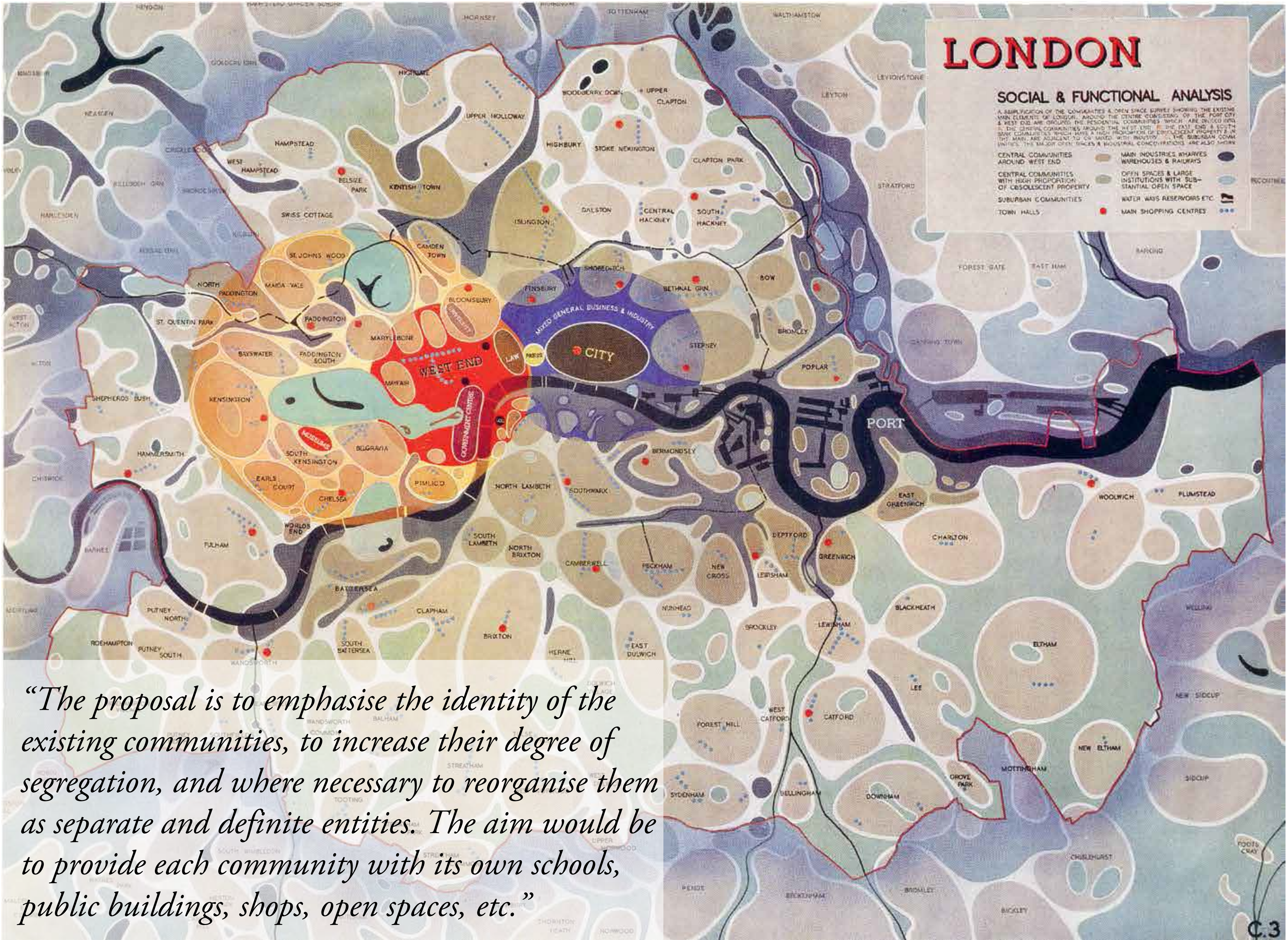

"The proposal is to emphasise the identity of the existing communities, to increase their degree of segregation, and where necessary to reorganise them as separate and definite entities. The aim would be to provide each community with its own schools, public buildings, shops, open spaces, etc."

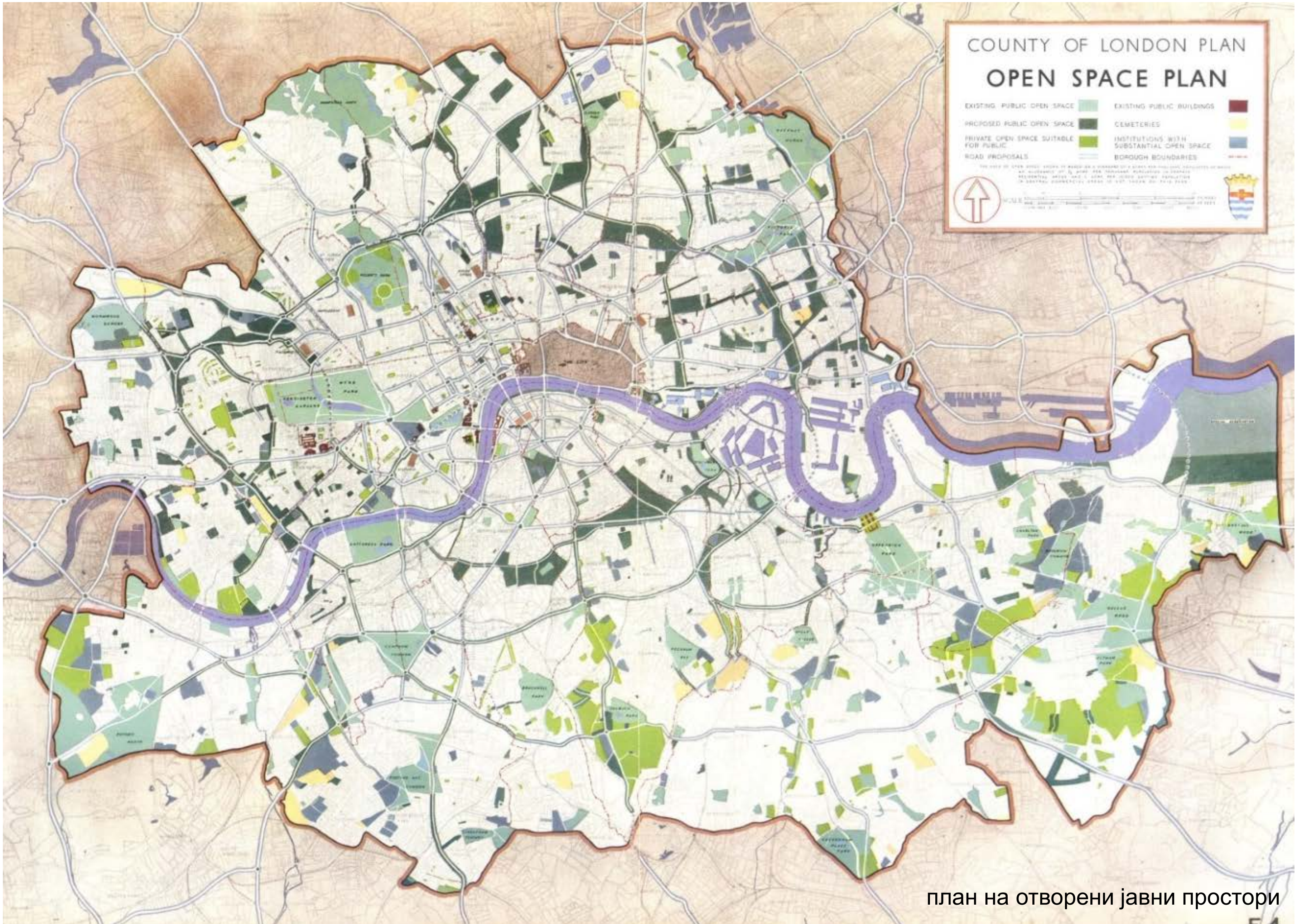

план на отворени јавни простори

1. Potato Diagram

УП2

COUNTY OF LONDON PLAN
OPEN SPACE PLAN
2. Мапа на опфатот на планот

LONDON
SOCIAL & FUNCTIONAL ANALYSIS
CITY
PORT
1. Potato Diagram

УП2

3. Концепт за урбанистички план

2. Мапа на опфатот на планот

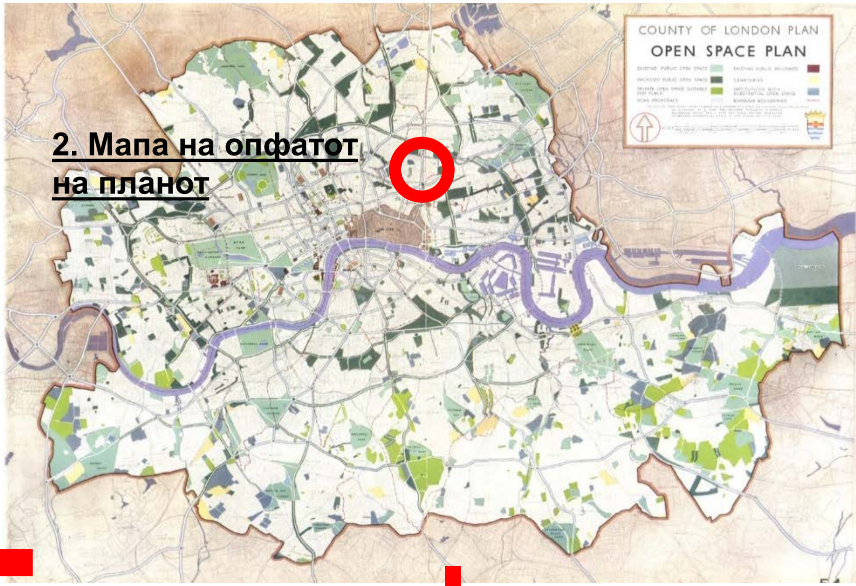

1. Potato Diagram

УП2

SHOREDITCH AND BETHNAL GREEN
3. Концепт за урбанистички план
N
1
2
3
4
5
6
7
8
CC
CC
ROADS
RAILWAYS
CANAL
INDUSTRY
COMMERCE
SHOPPING CENTRES
CIVIC CENTRES
OPEN SPACES

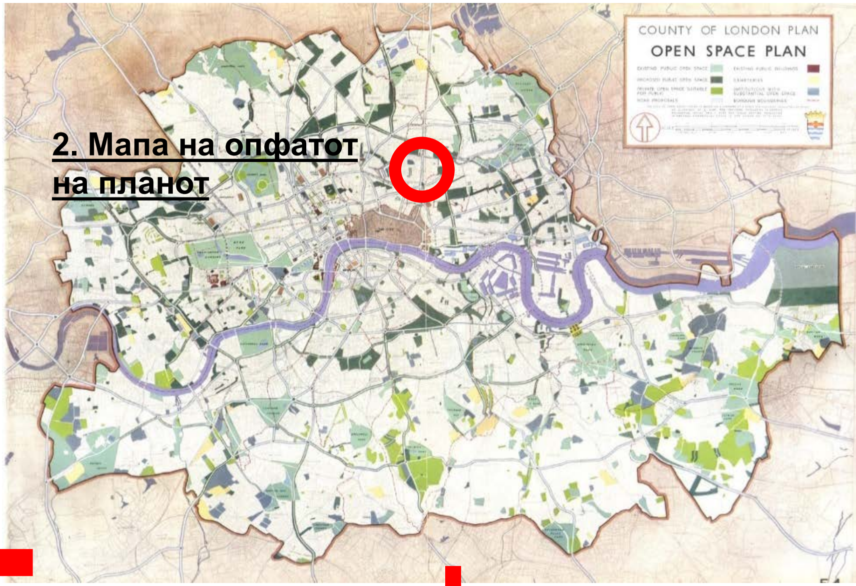
COUNTY OF LONDON PLAN
OPEN SPACE PLAN
2. Мапа на опфатот на планот

RECONSTRUCTION OF AN AREA IN
SHOREDITCH AND BETHNAL GREEN
4. Разработка на урбанистичко решение

LONDON
SOCIAL & FUNCTIONAL ANALYSIS
CITY
PORT
1. Potato Diagram

УП2

3. Концепт за урбанистички план

Т.3

2. Мапа на опфатот на планот

Т.1+2

1. Potato Diagram

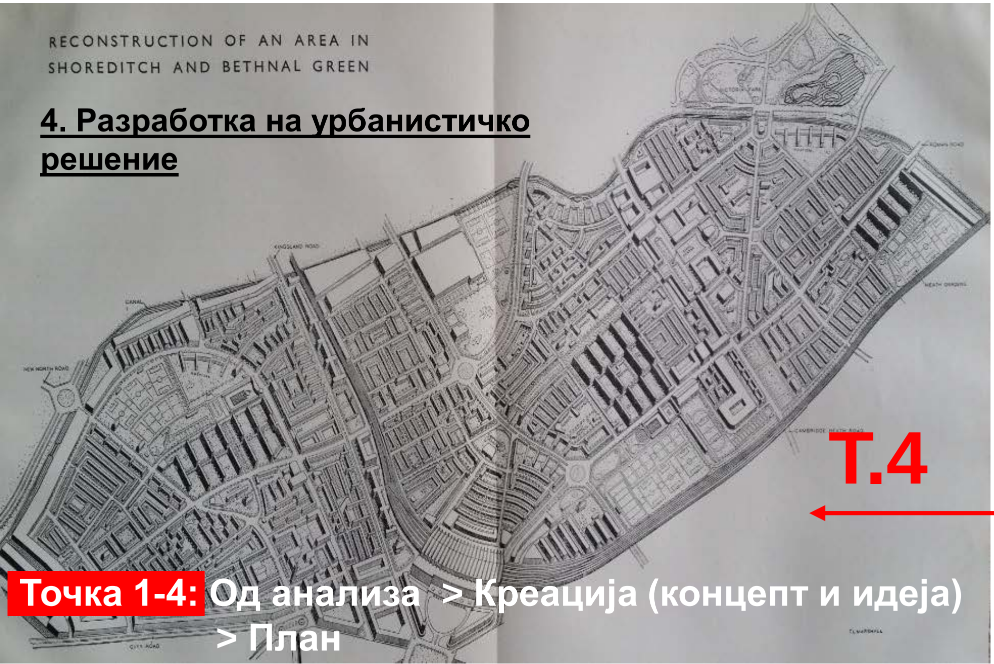

4. Разработка на урбанистичко решение

Т.4

Соседството станува основна клетка на заедницата со 6000-10000 жители, основно училиште, сервиси и јавен простор

Точка 1-4: Од анализа > Креација (концепт и идеја) > План

УП2

https://www.youtube.com/watch?v=P8X5bEFvFJQ

А. Од Patrick Geddes преку CIAM/MARS до Patrick Abercrombie и понатаму....

50-ти: план на конечна состојба – секторски студии, први експлицитни урбанистички методи – сито карти; моделирање и студии за сообраќај;
трасирање на патот кон рационалниот пристап преку објективизирање на сите фази на процесот на планирање

60-ти: период на премин од планирање на конечната состојба кон рационално планирање – влијание на теоријата на системи и теоријата на одлучување
Градот претставува систем со дефинирани подсистеми: градските делови се набљудуваат како поврзани *системи на активности*, континуиран процес со повратни спреги.
„Градот не се развива сам од себе како биолошки организам, туку како кумулативен продукт на поврзани одлуки на многу индивидуи и заедници кои имаат различни цели и средства и кои континуирано меѓусебно влијаат на одлуките“. К. Линч

70-ти: рационално планирање – процес кој ги опфаќа експлицитното формулирање на целите, подготовката и оценувањето на алтернативните решенија и цикличен „процес на учење“ (континуирано планирање)

90-ти: консензусно планирање – партиципација на јавноста, размена и подеднакво располагање со информации, расправа и „преговарање“. Доаѓање до консензус на заинтересираните страни, а не мајоризација на мнозинската страна

00-ти: интегрирано планирање – процес кој ги обединува во единствена целина рационалното планирање, консензусното планирање и „урбаниот дизајн“ (Филип Берк et al.) во кој свое место земаат и мноштвото на „влезни“ информации, денес достапни поради употребата на новите дигитални технологии (разни мерења, достапност на „real time“ состојби, сателитски снимки, gis системи итн.)